

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36017430	Ricardo Mella	Vigo	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SAN	Sanidade	CMSAN02	Farmacia e parafarmacia	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0101	Dispensación de produtos farmacéuticos	2022/2023	8	213	255

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	EDMUNDO ANTÓN GONZÁLEZ IGLESIAS
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Este módulo profesional contén a formación de soporte necesaria para desempeñar a función de asistir na prestación do servizo de dispensación e información.

A función de prestación do servizo abrangue aspectos como a dispensación de produtos farmacéuticos.

As actividades profesionais asociadas a esta función aplícanse en oficinas de farmacia.

A formación do módulo contribúe a alcanzar os seguintes obxetivos xerais do ciclo formativo así como as competencias do mesmo:

- Recoñecer as características e a presentación dos produtos farmacéuticos e parafarmacéuticos en relación coas súas aplicacións, para asistir na dispensación de produtos.
- Informar sobre a utilización acaída do produto interpretando a información técnica subministrada para dispensar produtos farmacéuticos e parafarmacéuticos atendendo as consultas e informando con claridade as persoas usuarias sobre as características e uso racional dos produtos.
- Elaborar lotes de produtos farmacéuticos dosificados e envasados en condicións de calidade e seguridade, para os preparar e os distribuír ás unidades hospitalarias.
- Rexistrar os datos relativos ao tratamento cubrindo formularios para apoiar o persoal facultativo no seguimento farmacoterapéutico da persoa usuaria.
- Valorar a diversidade de opinións como fonte de enriquecemento, recoñecendo outras prácticas, ideas ou crenzas, para resolver problemas e tomar decisións.
- Asistir na dispensación de produtos farmacéuticos informando das súas características e do seu uso racional.
- Preparar os produtos farmacéuticos para a súa distribución ás unidades hospitalarias, baixo a supervisión do persoal facultativo.
- Apoiar o persoal facultativo no seguimento farmacoterapéutico da persoa usuaria.
- Intervir con prudencia e seguridade respectando as instrucións de traballo recibidas.

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo han versar sobre:

- Recoñecemento das características dos produtos.
- Interpretación de prospectos, instrucións e documentación técnica.
- Procura de información en bases de datos especializadas.
- Realización de mapas mentais onde se relacionen os produtos farmacéuticos e cos efectos que producen.
- Preparación de doses personalizadas.



3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)	Resultados de aprendizaxe					
					MP0101_00					
					RA1	RA2	RA3	RA4	RA5	RA6
1	FARMACOLOXÍA	Os medicamentos: formas, vías de administración, farmacocinética e resposta farmacolóxica	80	30		X				
2	TERAPEUTICA	Clasificación dos medicamentos e grupos terapéuticos. Medicamentos veterinarios.	80	30		X				X
3	PROTOCOLOS DE DISPENSACIÓN	Información do medicamento, dispensación e protocolos da mesma.	45	20	X					
4	DISPENSACIÓN HOSPITALARIA	Servicio de farmacia de hospital e sistemas de distribución nel dos medicamentos	35	14			X			
5	MEDICAMENTOS ALTERNATIVOS	Fitoterapia e homeopatía	15	6				X	X	
Total:			255							

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	FARMACOLOXÍA	80

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Dispensa medicamentos en relación coas aplicacións terapéuticas e coas condicións de uso.	NO

4.1.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar o medicamento coa clasificación anatomoterapéutica. Describir as interaccións dos fármacos de uso habitual. Usar o catálogo de medicamentos. 1.2 Describir as interaccións dos fármacos de uso habitual 1.3 Usar o catálogo de medicamentos 1.4 Identificar os procesos polos que pasa un fármaco desde que é administrado ata que é excretado	1	Traballo cos medicamentos	60,0
2.1 Calcular a dose terapéutica. Factores que interveñen na dosificación. 2.2 Coñecer diferentes tipos de dose, comprender o Sistema Español de Farmacovixilancia	2	Traballo con doses e Farmacovixilancia	20,0
TOTAL			80

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.1 Relacionouse o medicamento dispensado coa clasificación anatómico-terapéutica.	• PE.1 - exame	S	10
CA2.2 Identificáronse os principios activos máis representativos en relación coas aplicacións terapéuticas.	• PE.2 - exame	S	10
CA2.3 Relacionáronse os grupos terapéuticos co lugar de acción, coas principais aplicacións, coas condicións de uso e co efecto producido.	• TO.1 - manipular e usar táboas	S	7
CA2.4 Descríbense os efectos adversos dos fármacos e as situacións de intoxicación por medicamentos.	• LC.1 - exposición oral	S	7
CA2.5 Descríbense as interaccións farmacolóxicas principais nos fármacos de uso máis habitual.	• LC.2 - exposición oral	S	6
CA2.6 Descríbense as situacións fisiolóxicas especiais que poidan modificar a resposta esperada tras a administración dun medicamento.	• PE.3 - exame	S	10
CA2.7 Descríbense as situacións patolóxicas especiais que poidan modificar a resposta esperada tras a administración dun medicamento.	• PE.4 - exame	S	10
CA2.8 Localizáronse os datos relativos a medicamentos no catálogo de especialidades farmacéuticas.	• LC.3 - uso de catálogo de medicamentos	S	6
CA2.9 Relacionáronse produtos farmacéuticos con outros similares na súa función, no seu efecto, nas súas características e nas condicións de uso.	• TO.2 - Uso de tabóas	S	5
CA2.10 Utilizáronse programas informáticos de bases de datos de medicamentos.	• LC.4 - uso de ordenadores	S	8

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA2.11 Verifícase a dispensación evitando os erros por similitude de nome comercial ou de cartonaxe no medicamento.	• PE.5 - exame	S	8
CA2.13 Descríbense os riscos da automedicación.	• PE.6 - exame	S	8
CA2.14 Realízase o servizo personalizado de dosificación.	• LC.5 - uso de táboas	S	5
TOTAL			100

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Proceso de LADMER.</p> <p>Interaccións dos medicamentos.</p> <p>Medicamentos en circunstancias especiais.</p> <p>Administración de medicamentos.</p> <p>Clasificación anatómico-terapéutica de medicamentos.</p> <p>Grupos terapéuticos.</p> <p>Aplicacións informáticas de bases de datos do medicamento.</p>

4.1.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Traballo cos medicamentos - Conceptos básicos do mecanismo dos fármacos	<ul style="list-style-type: none"> Explicación das diferentes fases do LADMER 	<ul style="list-style-type: none"> Ejercicios de relacionar conceptos 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes e esquemas do tema. 	<ul style="list-style-type: none"> Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - exposición oral LC.2 - exposición oral LC.5 - uso de táboas PE.1 - exame PE.2 - exame PE.3 - exame PE.5 - exame 	60,0



Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Traballo con doses e Farmacovixilancia - Sistema Español de Farmacovixilancia.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación do sistema Español de Farmacovixilancia 	<ul style="list-style-type: none"> • Rellenar una hoja amarilla 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntes e esquemas do tema. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LC.3 - uso de catálogo de medicamentos • LC.4 - uso de ordenadores • PE.4 - exame • PE.6 - exame • TO.1 - manipular e usar táboas • TO.2 - Uso de tabóas 	20,0
TOTAL						80,0

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	TERAPEUTICA	80

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Dispensa medicamentos en relación coas aplicacións terapéuticas e coas condicións de uso.	NO
RA6 - Dispensa produtos de uso animal en relación coas principais aplicacións, as condicións de uso e o efecto producido.	SI

4.2.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Aprender a clasificar os medicamentos segundo o sistema de clasificación ATC 1.2 Saber que información se inclúen nas bases de datos ou no catálogo de medicamentos	1	Clasificación ATC	60,0
2.1 Coñecer os medicamentos de uso veterinario máis empregados e as súas accións terapéuticas	2	Medicamentos veterinarios	10,0
3.1 Coñecer as diferentes bases de datos de medicamentos que existen na actualidade 3.2 Saber buscar en cada base de datos segundo a información que se necesite, rapidez.... 3.3 Diferenciar cada un dos apartados dunha ficha técnica dun medicamento	3	Bases de datos de medicamentos	10,0
TOTAL			80

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA2.8 Localizáronse os datos relativos a medicamentos no catálogo de especialidades farmacéuticas.	• LC.1 - uso do catálogo de medicamentos	S	8
CA2.9 Relaciónáronse produtos farmacéuticos con outros similares na súa función, no seu efecto, nas súas características e nas condicións de uso.	• LC.2 - Uso de catálogo de medicamentos	S	8
CA2.10 Utilizáronse programas informáticos de bases de datos de medicamentos.	• LC.3 - Uso de ordenadores	S	8
CA2.11 Verificouse a dispensación evitando os erros por similitude de nome comercial ou de cartonaxe no medicamento.	• LC.4 - Xogo de rol	S	8
CA2.12 Informouse a persoa usuaria sobre o medicamento.	• LC.5 - xogo de rol	S	10
CA2.13 Describíronse os riscos da automedicación.	• PE.1 - exame	S	10
CA2.14 Realizouse o servizo personalizado de dosificación.	• PE.2 - exame	S	5
CA6.1 Definiuse o concepto de medicamento de uso animal.	• PE.3 - exame	S	7
CA6.2 Describíronse os medicamentos de uso animal máis utilizados en terapéutica.	• PE.4 - exame	S	7
CA6.3 Sinaláronse as principais accións terapéuticas dos medicamentos de uso animal.	• PE.5 - exame	S	7

Cráterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA6.4 Relacionáronse as precaucións e as pautas de uso de medicamentos de uso animal, así como o seu uso racional.	• PE.6 - exame	S	6
CA6.5 Localizáronse os datos relativos a medicamentos de uso animal no catálogo de especialidades farmacéuticas.	• LC.6 - uso de ordenadores	S	2
CA6.6 Utilizáronse programas informáticos de bases de datos de medicamentos de uso animal.	• LC.7 - uso de ordenadores	S	2
CA6.7 Comproboouse a necesidade da presentación do documento de prescrición en relación coa dispensación solicitada.	• PE.7 - exame	S	7
CA6.8 Informouse a persoa usuaria sobre o produto de uso animal dispensado, e describíronse as condicións de uso, a súa aplicación e as contraindicacións.	• LC.8 - xogo de rol	S	5
TOTAL			100

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>Administración de medicamentos.</p> <p>Grupos terapéuticos.</p> <p>Medicamentos de uso animal máis habituais na aplicación terapéutica.</p> <p>Residuos dos medicamentos nos alimentos de orixe animal.</p> <p>Bases de datos de medicamentos de uso animal.</p>

4.2.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Clasificación ATC - Clasificación de medicamentos e coñecer as accións terapéuticas	<ul style="list-style-type: none"> Exposición do tema da clasificación ATC de medicamentos Esplicación mediante esquema das diferenzas nas diferentes bases de datos de medicamentos Exposición dos medicamentos de uso veterinario 	<ul style="list-style-type: none"> Esercicios de clasificación de medicamentos Búsquedas no catálogo, e nas diferentes fontes de internet de información de medicamentos Xogos de rol en grupos sobre dispensación de medicamentos humanos e veterinarios 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes e esquemas do tema. 	<ul style="list-style-type: none"> Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.2 - Uso de catálogo de medicamentos LC.6 - uso de ordenadores LC.7 - uso de ordenadores LC.8 - xogo de rol PE.3 - exame PE.4 - exame PE.5 - exame PE.6 - exame PE.7 - exame 	60,0



Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Medicamentos veterinarios - Coñecer os medicamentos de uso animal	<ul style="list-style-type: none"> Exposición de medicamentos de uso veterinario 	<ul style="list-style-type: none"> Xogo de rol por equipos de dispensación de medicamentos de uso veterinario 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes e esquemas do tema. 	<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - uso do catálogo de medicamentos LC.4 - Xogo de rol 	10,0
Bases de datos de medicamentos - Diferentes bases de datos e as súas diferenzas	<ul style="list-style-type: none"> Exposición sobre as bases de datos de medicamentos 	<ul style="list-style-type: none"> Busquedas en internet de diferentes informacións sobre medicamentos 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes e esquemas do tema. 	<ul style="list-style-type: none"> Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.3 - Uso de ordenadores LC.5 - xogo de rol PE.1 - exame PE.2 - exame 	10,0
TOTAL						80,0

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	PROTOCOLOS DE DISPENSACIÓN	45

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Aplica protocolos de dispensación de produtos farmacéuticos, tras interpretar a prescripción ou a demanda.	SI

4.3.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Definir medicamento, tipos, información que achegan 1.2 Definir dispensación e venda 1.3 Describir cando cómpre remitir a persoa usuaria á consulta médica 1.4 Usar o catálogo de medicamentos	1	Definicións sobre medicamentos.	15,0
2.1 Identificar a simboloxía e lendas da cartonaxe 2.2 Recoñecer as pautas posolóxicas, as interaccións e as contraindicacións.	2	Embalaxe exterior	10,0
3.1 Comprobar a necesidade da presentación da prescripción en relación coa dispensación 3.2 Verificar a correspondencia entre o produto prescrito ou dispensado, fixándose na composición, vía de administración e a presentación. Aplicar protocolos de venda interpretando a prescripción	3	Dispensación de medicamentos	10,0
4.1 Localizar o medicamento na base de datos. Identificar produtos farmacéuticos e describir as súas características. 4.2 Rexistrar no soporte informático os datos do tratamento da persoa usuaria	4	Fontes de información	10,0
TOTAL			45

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Diferenciouse entre dispensación e venda de produtos.	• PE.1 - exame	S	10
CA1.2 Describíronse os casos en que cumpra remitir a persoa usuaria á consulta médica.	• LC.1 - xogo de rol	S	10
CA1.3 Identificáronse as condicións de dispensación do produto segundo a simboloxía e a lendas que aparezan na cartonaxe.	• PE.2 - exame	S	10
CA1.4 Identificouse o tempo de validez do produto, as pautas posolóxicas, as interaccións e as contraindicacións.	• PE.3 - exame	S	10
CA1.5 Comprobase a necesidade da presentación do documento de prescripción en relación coa dispensación solicitada.	• PE.4 - exame	S	10
CA1.6 Interpretouse a prescripción ou demanda do produto farmacéutico noutros idiomas oficiais.	• LC.2 - xogo de rol	S	5

Critérios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA1.7 Verifícase a correspondencia entre o produto prescrito e o dispensado canto á composición, a vía de administración e a presentación.	• LC.3 - xogo de rol	S	10
CA1.8 Interpretáronse pautas posolóxicas nos prospectos e na documentación técnica.	• LC.4 - uso de ordenadores	S	10
CA1.9 Localizouse o medicamento na base de datos correspondente.	• LC.5 - uso de ordenadores	S	7
CA1.10 Identifícanse os produtos farmacéuticos e descríbíronse as súas características.	• PE.5 - exame	S	10
CA1.11 Rexistráronse en soporte informático os datos relativos ao tratamento da persoa usuaria.	• LC.6 - uso de ordenadores	S	8
TOTAL			100

4.3.e) Contidos

Contidos
<p>Dispensación e venda de medicamentos.</p> <p>Rexistro de medicamentos dispensados.</p> <p>Acondicionamento de medicamentos.</p> <p>Aplicacións informáticas de dispensación de produtos farmacéuticos.</p> <p>Consellos de uso de produtos farmacéuticos</p>

4.3.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Definicións sobre medicamentos. - Medicamentos legalmente recoñecidos. Autorización e rexistro ATC. Prescrición de dispensación de medicamentos	• Explicación do concepto de medicamento, e conceptos relacionados con el		• Apuntes e esquemas do tema.	• Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto.	• PE.5 - exame	15,0
Embalaxe exterior - Significado das lendas, signos e símbolos da embalaxe exterior dun medicamento	• Explicación das leyendas, símbolos e signos da cartonaxe dun medicamento	• Exercicios de relación de significado de símbolos e signos da cartonaxe • Exposición oral da información dunha caixa dun medicamento	• Apuntes e esquemas do tema.	• Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto.	• PE.2 - exame • PE.3 - exame	10,0



Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Dispensación de medicamentos - Protocolos, normas a ter en conta á hora de dispensar un medicamento	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación sobre condicións de dispensación 	<ul style="list-style-type: none"> • Xogo de rol en grupo de dispensación de medicamentos 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntes, e esquemas do tema 	<ul style="list-style-type: none"> • Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LC.1 - xogo de rol • LC.2 - xogo de rol • LC.3 - xogo de rol • PE.1 - exame • PE.4 - exame 	10,0
Fontes de información - Bases de datos, lexislación e catálogo de especialidades farmacéuticas. Información e características de cada un.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos diferentes apartados das fichas técnicas de medicamentos e as bases de datos que existen na actualidade 	<ul style="list-style-type: none"> • Búsqueda activa en internet de información de medicamentos 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntes e esquemas do tema. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LC.4 - uso de ordenadores • LC.5 - uso de ordenadores • LC.6 - uso de ordenadores 	10,0
TOTAL						45,0

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	DISPENSACIÓN HOSPITALARIA	35

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Dispensa produtos farmacéuticos de uso hospitalario tendo en conta os protocolos organizativos do centro hospitalario.	SI

4.4.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Buscar información de medicamentos na guía farmacoterapéutica dun hospital 1.2 Identificar as normas de prescripción e dispensación dos diferentes medicamentos, coñecendo aqueles que poden ser dispensados nos hospitais.	1	Guía farmacoterapéutica	5,0
2.1 Recoñecer os medicamentos envasados segundo as doses unitarias 2.2 Coñecer os protocolos a seguir das doses unitarias no hospital	2	Doses Unitarias	10,0
3.1 Recoñecer os diferentes espazos dun servizo de farmacia dun Hospital 3.2 Coñecer os diferentes tipos de hospitais que existen e os servizos que poden ofrecer 3.3 Identificar as condicións de traballo dos diferentes laboratorios dun servizo de farmacia	3	Servizo de Farmacia do hospital	10,0
4.1 Coñecer as funcións do técnico de farmacia a nivel hospitalario 4.2 Coñecer a enchedura de carros mediante o sistema de distribución de medicamentos por doses unitarias e distribución 4.3 Distinguir as condicións de almacenamento que requiren certos medicamentos, aplicando protocolos de dispensación dun medicamento	4	Traballo no Hospital	10,0
TOTAL			35

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.1 Defíníuse a dispensación polo sistema de distribución en doses unitarias (SDMDU).	• PE.1 - exame	S	5
CA3.2 Seguíronse os protocolos e respectáronse as ordes hospitalarias de dispensación.	• TO.1 - táboa	S	15
CA3.3 Descríbiuse o control hospitalario dos produtos farmacéuticos.	• PE.2 - exame	S	10
CA3.4 Detalláronse os sistemas de distribución intrahospitalaria de medicamentos.	• PE.3 - exame	S	10
CA3.5 Asistiuse á revisión e á reposición das caixas de primeiros auxilios das unidades do hospital.	• TO.2 - táboa	S	5
CA3.6 Detalláronse as condicións de prescripción e os requisitos de dispensación segundo os produtos solicitados.	• TO.3 - táboa	S	15

Cráterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA3.7 Verificouse a coincidencia entre o produto e a prescrición canto á súa composición, a súa forma farmacéutica, a vía de administración e a presentación.	• TO.4 - táboa	S	15
CA3.8 Elaboráronse as fichas de dispensación empregando a ferramenta informática establecida.	• LC.1 - cubrir fichas	S	12
CA3.9 Formalizouse a documentación e cumpríronse outros requisitos establecidos pola lexislación.	• LC.2 - manipular e cubrir documentos e fichas	S	13
TOTAL			100

4.4.e) Contidos

Contidos
<p>Sistema de distribución de doses unitarias.</p> <p>Fármacos con controis específicos.</p> <p>Lexislación.</p> <p>Aplicación informática de xestión e distribución no servizo hospitalario.</p>

4.4.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Guía farmacoterapéutica - Facer búsquedas na guía farmacoterapéutica.	<ul style="list-style-type: none"> Exposición do tema de produtos farmacéuticos hospitalarios Sistemas unidosos. Sistemas automatizados e revisión e reposición de botiquíns (caixas de primeiros auxilios) 	<ul style="list-style-type: none"> Revisión e reposición de botiquíns (caixas de primeiros auxilios) Diferenciar entre medicamentos de uso hospitalario e ambulatorio, según patoloxías mediante un xogo de equipos Xogo de rol, por equipos dunha representación das tarefas dunha farmacia de hospital. 	• Apuntes, e esquemas do tema.	• Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto.	<ul style="list-style-type: none"> TO.1 - táboa TO.4 - táboa 	5,0
Doses Unitarias - Coñecer todas as normas de seguridade, envasado e rexistro das doses unitarias nos hospitais	<ul style="list-style-type: none"> Exposición do tema de sistemas unidosos. Sistemas automatizados, revisión e reposición de botiquíns 	•	• Apuntes e esquemas do tema.	• Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto.	• PE.1 - exame	10,0
Servizo de Farmacia do hospital - Plano dun servizo de farmacia dun hospital, diferentes espazos, tarefas, persoal...	<ul style="list-style-type: none"> Explicación do plano d'unha farmacia de hospital, diferentes seccións, maquinaria, persoal 		• Apuntes e esquemas do tema.	• Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto.	<ul style="list-style-type: none"> PE.2 - exame PE.3 - exame 	10,0



Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Traballo no Hospital - Funcións do técnico de Farmacia no hospital, enchedura de carros, almacenamento, protocolos de dispensación		<ul style="list-style-type: none"> Xogo de rol por equipos das diferentes tarefas da farmacia de hospital Xogo por equipos de relacionar medicamentos de uso hospitalario e ambulatorio 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes e esquemas do tema. 	<ul style="list-style-type: none"> Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - cubrir fichas LC.2 - manipular e cubrir documentos e fichas TO.2 - táboa TO.3 - táboa 	10,0
TOTAL						35,0

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	MEDICAMENTOS ALTERNATIVOS	15

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Dispensa produtos homeopáticos en relación coas principais aplicacións, as condicións de uso e o efecto producido.	SI
RA5 - Dispensa produtos fitoterapéuticos en relación coas principais aplicacións, as condicións de uso e o efecto producido.	SI

4.5.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Clasificar segundo a orixe e describir a importancia terapéutica, plantas medicinais por patoloxías, emprego e contraindicacións	1	A fitoterapia	10,0
2.1 Coñecer os principios básicos pseudocientíficos da homeopatía e comprender as súas peculiaridades en canto ao diagnóstico e o tratamento	2	A homeopatía	5,0
TOTAL			15

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA4.1 Descríbense os principios homeopáticos.	• PE.1 - exame	N	5
CA4.2 Sinaláronse as principais accións terapéuticas dos medicamentos homeopáticos.	• PE.2 - exame	N	5
CA4.3 Interpretouse o significado das notacións das prescricións homeopáticas.	• PE.3 - exame	N	10
CA4.4 Explicáronse as precaucións e as pautas de uso dos medicamentos homeopáticos, así como as normas para o seu uso racional.	• PE.4 - exame	N	10
CA4.5 Descríbense as interaccións principais entre fármacos e produtos homeopáticos.	• PE.5 - exame	N	4
CA4.6 Identifícanse fontes documentais útiles en homeoterapia.	• LC.1 - ordenador e libros	N	3
CA4.7 Utilizáronse programas informáticos de bases de datos de produtos homeopáticos.	• LC.2 - uso de ordenadores	N	2
CA4.8 Informouse a persoa usuaria sobre o produto homeopático.	• LC.3 - xogo de rol	N	5
CA5.1 Clasifícanse os principios activos segundo a súa orixe biosintética e describiuse a súa importancia terapéutica.	• PE.6 - exame	S	5
CA5.2 Descríbense os grupos principais de metabolitos secundarios de interese fitoterapéutico.	• PE.7 - exame	S	4
CA5.3 Descríbense os procedementos de illamento, identificación e cuantificación de principios activos de plantas medicinais.	• PE.8 - exame	S	2
CA5.4 Cítáronse as plantas medicinais utilizadas para cada patoloxía.	• PE.9 - exame	S	7
CA5.5 Detalláronse, para cada planta medicinal, as accións farmacolóxicas, o modo de emprego e as contraindicacións.	• PE.10 - exame	S	6
CA5.6 Informouse a persoa usuaria sobre o modo de emprego e as contraindicacións da preparación ou do produto fitoterapéutico.	• LC.4 - xogo de rol	S	5

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA5.7 Identifícanse fontes documentais útiles en fitoterapia e diferenciáronse das que carecen do rigor preciso para seren consultadas.	• PE.11 - examen	S	5
CA5.8 Utilizáronse programas informáticos de bases de datos de plantas medicinais.	• LC.5 - uso de ordenadores	S	5
CA5.9 Explicouse a normativa sobre medicamentos de plantas medicinais.	• PE.12 - exame	S	7
CA5.10 Informouse a persoa usuaria sobre o produto fitoterapéutico.	• LC.6 - xogo de rol	S	10
TOTAL			100

4.5.e) Contidos

Contidos
<p>Farmacoloxía e farmacognosia homeopática.</p> <p>Homeopatía veterinaria.</p> <p>Fitoterapia na terapéutica actual.</p> <p>Uso terapéutico das plantas medicinais.</p> <p>Bases de datos de plantas medicinais.</p>

4.5.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
A fitoterapia - Estudo das plantas que teñen importancia terapéutica	<ul style="list-style-type: none"> Exposición do tema de produtos fitoterápicos. 	<ul style="list-style-type: none"> Búsqueda de produtos fitoterápicos en medios informáticos e catálogo de plantas medicinais. 	<ul style="list-style-type: none"> Busqueda correcta de produtos fitoterápicos en medios informáticos e catálogo de plantas medicinais. 	<ul style="list-style-type: none"> Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.4 - xogo de rol LC.5 - uso de ordenadores LC.6 - xogo de rol PE.6 - exame PE.7 - exame PE.8 - exame PE.9 - exame PE.10 - exame PE.11 - examen PE.12 - exame 	10,0



Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
A homeopatía - Estudo da medicina homeopática		<ul style="list-style-type: none"> Búsqueda activa de medicamentos homeopáticos, principios activos, actividades, foros de pacientes. 	<ul style="list-style-type: none"> Busqueda correcta de medicamentos homeopáticos. Curiosidades. 	<ul style="list-style-type: none"> Aula-taller de Farmacia. Libros de clase. Ordenadores con internet, cañón, herbario, pizarra vileda e libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LC.1 - ordernadore e libros LC.2 - uso de ordenadores LC.3 - xogo de rol PE.1 - exame PE.2 - exame PE.3 - exame PE.4 - exame PE.5 - exame 	5,0
TOTAL						15,0

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Modalidade presencial:

A cualificación do módulo repartirase do seguinte xeito en cada trimestre:

-Exames: 70% da nota.

-Traballos, exercicios e exposicións: 30% da nota.

Para poder aprobar o trimestre será necesario aprobar todos os exames (nota mínima de 5).

A non realización dos traballos, exercicios e exposicións impedirá a suma da nota correspondente aos mesmos.

Para aprobar o curso é necesario aprobar os tres trimestres. Quen aprobe os tres trimestres ten aprobado o módulo.

Haberá un exame final para quen non supere un ou máis trimestres.

A superación do exame final implica a superación do módulo; a non superación do exame final implica suspender o módulo.

Modalidade semipresencial:

Se a docencia se impartise de forma semipresencial, os traballos, exposicións ou exercicios mandaríanse para casa, centrando as clases presenciais na explicación da materia, resolución de dúbidas e corrección dos traballos, exposicións ou exercicios. O reparto das cualificacións e a forma de examinar sería igual que na modalidade presencial.

Modalidade a distancia:

Se a docencia se impartise a distancia faríanse a través das videoconferencias as explicacións e traballos, exercicios e exposicións, tanto a súa realización como a súa exposición e corrección; os exames serían a distancia, podendo realizarse a través de cuestionarios da aula virtual ou a través de videoconferencia mediante cuestionarios ou de forma oral. O reparto das cualificacións sería o mesmo que na modalidade presencial pero os exames serían en modalidade virtual.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Haberá unha recuperación trimestral onde se examinará o alumnado que suspenda algún dos exames do trimestre.

Ao exame final deberá ir o alumnado que, despois de suspender un ou máis exames nun trimestre, tamén os suspenda na correspondente recuperación trimestral. No exame final, o alumnado implicado deberá examinarse de todos os contidos do trimestre ou trimestres que teña que recuperar.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perda o dereito á avaliación continua por superar o 10% das faltas de asistencia inxustificadas, terá que presentarse a unha proba extraordinaria de avaliación, que consistirá nunha proba que combinará os contidos teóricos e prácticos vistos durante o curso.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación será documentada por cada docente no modelo de Seguimiento da programación (MD.75.PRO.03) dando conta mensualmente nas reunións de equipo docente nas que se presentará o devandito documento.

No caso de modificacións na programación, xustificaranse debidamente e deixarase o correspondente modelo de Seguimento da programación, anexo á acta de reunión do equipo docente ou do Departamento da familia profesional.

Ao final de curso cada docente realizará a Memoria final do módulo segundo o modelo establecido (MD.75.PRO.04) na que se incluírán todas as propostas de mellora feitas durante o curso e que servirán como base para a elaboración das programacións do vindeiro curso.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Realizarase unha avaliación inicial para detectar os coñecementos previos do alumnado en relación ao módulo, observarase ao alumnado nas primeiras semanas do curso.

O titor recabará os informes individualizados de avaliación do alumnado repetidor así como información dos estudos académicos, dos ditames específicos do alumnado discapacitado ou con necesidades específicas especiais e da experiencia profesional previa. A avaliación inicial en ningún caso implicará cualificación para o alumnado. Segundo o artigo 28 da Orde 12 de Xullo, o titor levantará acta dos acordos da sesión da avaliación inicial do equipo docente e remitirá copia á Xefatura de Estudos.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Para o alumnado que, tras a avaliación inicial, se detecte necesidade de reforzo educativo, como a FP non contempla adaptacións curriculares, adaptaranse aqueles aspectos do proceso de ensinanza-aprendizaxe susceptibles de modificación que permitan ao alumnado a adquisición dos resultados de aprendizaxe do módulo, requisito imprescindible para a superación do mesmo.

Para facilitar a todo o alumnado a adquisición dos coñecementos impartidos nas aulas, subiranse eses contidos teóricos á aula virtual con antelación á súa explicación.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Favorecer a igualdade entre homes e mulleres así como a integración de alumnado con discapacidade a través de actividades interactivas e colaborativas, non so transmisivas. Fomentar o respecto mutuo, a igualdade de trato e a liberdade de pensamento.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Non se prevén.